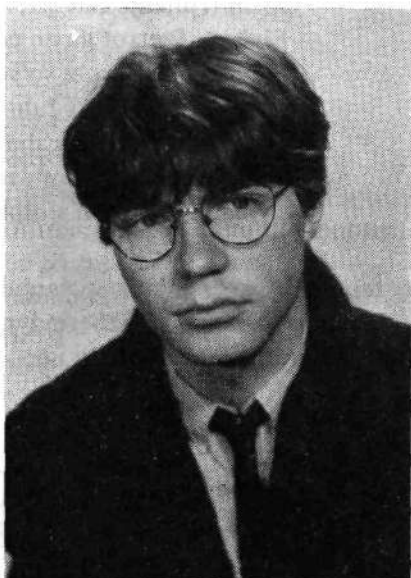

Luka
Novak

Karneval v gradu Asch

Ali je tvoje kronanje lažno
 in pokrajine spolzke?
 So tvoja dolga, živčna potovanja
 plod sanjavih dni in nizke groze
 ali njihov medli čut za harmonijo?
 Cesarsko sprejmejo te vaze,
 ko prepozno boš prispel na grad
 in sezul si boš prozorne čevlje,
 stare majice, prekratka in prelahka ogrinjala,
 da postaneš preobleka, maska vseh strasti.
 Hlastna družba, inštrumenti,
 luči in njihov vonj
 so od nekdanj tvoja stara domišljija,
 ki jo poznaš iz sanj
 in vsega, kar je tvoja veda,
 veda o barvitosti življenja
 in o pestrosti klavirskih tipk;
 kakor zvijanje oblakov
 in prehajanje ljudi iz sobe v sobo
 se bo zdaj vse začelo.

Po hodnikih se zaenkrat
zliva čuden zvok
in trpljenje se v prelivanju ne neha,
kajti Pierrot ga ne pozna:
v naslednji sobi so štirje
pripravljeni na duhoviti skok.
Po skrivnih hišicah na vrtu
že mrmrajo stare dame,
da bi jih slišali stolpiči vode:

»Kako se temeljni svet pojavi v sanjah pripovedk in vedno tisti,
ki so jim še povsem neznani, izberejo napačno pot, ker je na onem
bregu harlekin in vijolične planote in nepopisno lep otrok!«

Neki mlajši oficir
se je podrgnil po močvirju,
ker še ni videl toliko lepote.
Prejel je pismo in s plemenitim valčkom
raje treščil v desno;
njegova mehka kri,
razlita prek močvirja v trinajstletno deklico,
je bila grafični zapis
častniške nostalgčnosti.

Od osmih zjutraj in tudi ves večer,
zavit v kožuhe in odejo z gumbi,
blodiš skozi vrt k bazenom,
ki se izlivajo v roke požeruhu.
Samo še kratek dan počakaš,
da boš dosegel vzvišenost noči,
da te nosijo snežene rjuhe,
da razpreš svetlikaste plasti,
in bo vse tvoje.

Zanesena lutka
je igrivo stikala po sobah,
da bi si našla zavetišče
preko skal in množice neznosne gneče:
kot da je sredi čipkastih tkanin,
zlatih kopic, milijon metuljev in vreščečih ptic,
težko si najti srečo,

kot da je s planotami ljudi
težko poiskati črn in lakast križ!

V kotu sta brstela dva zaljubljenca
in se ščipala z velikim prstanom,
ki je imel obliko krožne lune,
velike kot podstrešje dni,
in je premagal vse vrste moči,
marmornih okroglih mizic, koketnih lepotic.
Z nastopajočo pavzo
so v zaključnih humoreskah zazveneli vsi
v enoten glas,
se razpršili po grmovju
in poljubljali tresoči zvok mrmranja:

»Nekoč je bila zemlja napolnjena s krvjo in skrivnostmi, ker je bila magičnost noči tedaj še večja in ritem spreminjanja dovolj globok za prehode iz jutra v večer in večera v svetost sanj. Takrat so pravljice izražale fantastičen obok melodičnosti barvne skale, takrat so bile maske lepše in njihov sij enkratni čar. Čarovnik po imenu Van Dam je prisostvoval vsem pustnim obredom in karnevaleskno zvonko pel; vsi ljudje so se odzivali Patriciji, nosilki zlatih peg.«

Starejši strastni pesnik je planil izza vrat, da bi poljubil in predvsem objel čudežno princeso, ker je mislil, da ga toplo ljubi: pa se je zmotil, kajti dala mu je le rdeč papir, da bi zapisal svoje misli ob potočkih, ki se vijejo skoz grajski vrt. In potepuh s kitajskih jezer je prišel v imenu vode pozdravit kralja in dvorjane, kajti kujavi Lorenzo je imel v glavi petnajst točk, ki bi jih bil moral potopiti kralju v kri, vendar je kot nehoten simbol ostal sredi poti.

Igra je tedaj postala strast,
krpanje življenjskih delcev fantazija
in naenkrat je nekomu nočni klic
izbil iz glave grd obraz:
v gori je vstal pesniški portret,
ki je prisilil bolne maske,
da so si nesle krsto preko vode. Nastal je kruti karneval, podoba smrti, kaos lepote, strnjeni življenjski patos, paranoičen ples iluzij in lunina, odločna noč luči in barv: vrh, vrtinec, jedro vseh norosti.

Po hodnikih in spackanih tleh
 se prebirajo soneti.
 Kdorsibodi že,
 ki je pripisal kak sonet,
 je razvijal takšno moč,
 da so na mah izginila vsa vrata
 in zidovi sprozorneli,
 v vodnjakih je pričela vreti voda
 in tudi Ren se je nekoliko segrel.
 Prisotni so storili krog,
 stare dame so mrmrale glasno:

»Ljubimo se, prišli bi do šumenja, če bi zvesto, korenito in kot člen prestopali valove, dobili bi v roke čisto melanholičnost, ki bi jo bilo mogoče piti, se z njo polivati in plavati v njej. Bilo bi kakor vzeti sapo v roke, se zapletati v pogovor z njo in vriskati, biti pokorni gorskemu kristalu.«

Zašel si v čuden, blag salon,
 prisegel tudi ti
 in s predrznim čustvom postal kip,
 vsepovsod umazan kip,
 stvor oblek in praznične pretvorbe.
 Blasfemija, ki se skriva v tvojem kamnu,
 ni več nikakršna skrivnost,
 je samo še kritje, lunin svit.
 Cerkev v koticu kaže vernike v polsnu
 in tudi ti že skoraj spiš,
 megla te objema na izredno blag način:
 od spodaj, kot ptiča.

Nekaj prevrnjenih palač sestavlja krov ladje, ki bo priplula kot vedno ob določenem času na grad. Polna soli, naplanknenih školjk in praznega zanosa bo prišla v zaliv, ga napolnila s svojim lesom in mu dala smisel. S štorokljo na čelu se bo tudi Estrella plesoča črka, prav počasi priplazila na ogled. Prilajal bo nekakšen pes in pokazala si bosta znak, ki pomeni srečno pot in upanje na vrnitev. Sfingo, ki ima to prednost, da je vedno čista in se nanjo ne ujema prah.

Pristaniško skalovje, marmor in ledene gore so bile še včeraj tu, odločeni, da ladjo strejo, da stisnejo njen kozerski nasmeh ob rečna tla. Vedno je tako, toda Estrella je naredila krasen veter, da je padel

nanje, pes jo hvali, ker je ona mah za tiste, ki ne bi radi spali. Vse se zdi čistejše in še lepše.

Lahkoten paž,
znan kot izdajalec,
se je z zadnjimi močni razblinil v jezero,
kjer je poleti skoraj zmrzovalo.
Ob karnevalu pa iz njega sije tisoč glav,
ki se božajo in nimajo meja,
njihovo petje je omamen plaz,
ki ne pozna čutil,
a mrmranje sliši:

»Večno dolgo sneženje ne poneha nikdar več in v metežu noči sloni en sam, ki je od vekomaj zasut z belino in mu pripisujejo norost. Njegovi prsti, pljuča in oči so posipani s sijajem litja. Nobena barva ga ne ujame več in nobena slika ni njegov izris; zastrupljen s kavo tepta še zadnje preste in trgovec s čajem mu ponuja smrt.«

Arkestrat
je zato izdelal marmornat kolač,
posnetek samostana.
S pretiranim prelivom mleka
je prav kolač postal opoj
in svarilo jezera resnica.
Iz daljave še prihaja sluga,
utrujen od večne samote
in počasnega zapeljevanja vedno istih mask;
ponuja stara pisma in obris preperelih dam,
vendar mu gori v prsih in je izgubil vero,
ker ni v strasti ogenj,
ampak se poljublja z njim.

Veselje si utri pot skozi trstičje,
golobi plujejo čez veter,
preveč abstraktne igre se ne sliši več:
sliši se mrmranje Rena, ki postaja morje
in glasba z ladjo tone v sen.
Paviljoni treskajo in vsa imena iščejo izvir,
predaleč je šumenje in kitajski sel.

Nikogar ni,
ki bi vse to lahko videl.

Kje si zdaj,
kje blodiš,
po katerih skrivnih potkah
je zapljuskal tvoj korak?
In kako,
da ničesar več ne vidiš,
kako si mogel vse izpustiti?

Samo žalost, popolno predajanje ljubezni in toplemu zavetju.
Čedre so postale kakor mehek sneg, nobenega ledu, nobenih mask,
samo kepasta toplota in zavrta čustva, samo ubog trepet, razrahljana
voda: ljubljenska.

Hladne pare na dnu prebrskanih palač so si vzele življenje in
odstopile mesto pohodu Davidove bratovščine.

Apatija noče niti slišati za glasbo, ki gre mimo; romantični krupje
samo še vpije: *les passions sont faites et rien ne va plus*.